

Risikooplysninger til årsrapport 2018

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3	4.8 Indikatorer for systemisk betydning – Artikel 441	11
2. Målsætninger og overordnet risikostyring	4	4.9 Kreditrisikojusteringer – Artikel 442	11
3. Risikoområder	5	4.10 Ubehæftede aktiver – Artikel 443	16
3.1 Kreditrisiko	5	4.11 Anvendelse af kreditvurderingsbureauer – Artikel 444	16
3.2 Markedsrisiko	6	4.12 Eksposering mod markedsrisiko – Artikel 445	17
3.3 Renterisiko	6	4.13 Operationel risiko – Artikel 446	17
3.4 Aktierisiko	7	4.14 Eksposering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 447	17
3.5 Ejendomsrisici	7	4.15 Eksposering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 448	17
3.6 Likviditetsrisiko	7	4.16 Eksposering mod securitiseringspositioner – Artikel 449	17
3.7 Operationel risiko	8	4.17 Aflønningspolitik – Artikel 450	18
4. Erklæringer og oplysningsforpligtelser jf. CRR-forordningen	9	4.18 Gearing – Artikel 451	18
4.1 Ledelseserklæringer – Artikel 435, stk. 1, litra e og f	9	4.19 Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko – Artikel 452	20
4.2 Ledelsessystemer – Artikel 435, stk. 2	9	4.20 Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker – Artikel 453	20
4.3 Enheder omfattet af risikorapporteringen – Artikel 436	10	4.21 Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko – Artikel 454	21
4.4 Kapitalgrundlag – Artikel 437	10	4.22 Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko – Artikel 455	21
4.5 Kapitalkrav – Artikel 438	10	4.23 IFRS9 overgangsordning – Artikel 455	21
4.6 Eksposering mod modpartsrisiko – Artikel 439	10		
4.7 Kapitalbuffere – Artikel 440	11		

1. Indledning

Formålet med denne rapport er at give indblik i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S koncernens (sparekassen) risiko og kapitalstyring. Rapporten er udarbejdet i henhold til bestemmelserne i CRD IV-reglerne og CRR forordning nr. 575/2013 artikel 431-455.

Rapporten med risikoplysninger offentliggøres én gang årligt i forbindelse med offentliggørelse af sparekassens årsrapport. Opgørelsen af sparekassens solvensbehov offentliggøres desuden kvartalsvis.

Det er sparekassens vurdering, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelsesfrekvensen er hensigtsmæssige.

Oplysningerne i denne risikorapport er givet på koncernniveau og er ikke revideret.

Denne rapport med risikoplysninger offentliggøres på sparekassens hjemmeside www.spks.dk i umiddelbar forlængelse af offentliggørelsen af sparekassens årsrapport for 2018.

2. Målsætninger og overordnet risikostyring

Sparekassen er afledt af forretningsaktiviteterne eksponeret i forhold til forskellige risikotyper.

Det er sparekassens bestyrelse, der med udgangspunkt i sparekassens forretningsmodel og strategiske målsætninger, fastlægger relevante risikopolitikker og risikorammer, samt principper for risiko- og kapitalstyring. Formålet med sparekassens politikker for risikostyring er bl.a. at fastsætte rammer for den accepterede risiko, samt minimere tab, der kan opstå som følge af en uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelsen af de fastsatte risikorammer. Bestyrelsen tager i denne forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable, lige som den løbende vurderer de fastsatte

risikorammer.

Minimum én gang om året modtager bestyrelsen tillige risikostyringsfunktionens rapportering om sparekassens enkelte og samlede risici. Rapporteringen omfatter risikovurderinger af de enkelte risikoområder, hvordan risikoen på tværs af organisationen vurderes, risikoen i forhold til ressourcerne og anbefalinger til, hvordan risici kan reduceres.

Sparekassen har, som fokuserede enheder i tilknytning til og sammensat af udvalgte repræsentanter fra bestyrelsen, nedsat både et revisions- og et risikoudvalg, hvis opgaver det er at forberede arbejdet for bestyrelsen med hen-

holdsvis regnskabs- og risikomæssige forhold.

Mere præcist har revisionsudvalget bl.a. til opgave at gennemgå regnskabs-, revisions- og sikkerhedsmæssige forhold og at overvåge sparekassens interne kontrol- og risikostyrings-systemer.

Risikoudvalget har bl.a. til opgave at rådgive bestyrelsen om sparekassens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi, og at bistå bestyrelsen med at sikre, at risikostategien implementeres.

3. Risikoområder

3.1 Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for, at sparekassen lider et økonomisk tab som følge af, at låntagere eller øvrige debitorer ikke kan honorere deres forpligtelser.

Risiciene styres med udgangspunkt i sparekassens kreditpolitik. Sparekassen ser det som en væsentlig del af sit forretningsområde at yde rådgivning om relevante former for lån og kreditter til danske privatkunder, samt til mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder og offentlige myndigheder geografisk placeret på Sjælland, Fyn og i Hovedstadsområdet m.v.

For at kunne yde den optimale rådgivning og vurdere kundens forhold korrekt, er det såvel for private som for virksomhedskunder almindeligt, at sparekassen har indsigt i kundens samlede økonomi. Forudsætningen for at sparekassen kan yde eller formidle lån og kreditter er, at kunden ud fra en individuel sagsbehandling vurderes at have økonomisk evne og vilje til at tilbagebetale lånet/kreditten. Sparekassen er i den forbindelse parat til at løbe normale kreditrisici.

Sparekassen ønsker en homogen fordeling mellem udlån og garantier til private og erhverv. Herudover har sparekassen differentierede mål for den maksimale andel af udlån og garantier til forskellige brancher, hvor den maksimale grænse til en enkelt branche aktuelt er fastsat til 15 %.

Ved udgangen af 2018 er der en nogenlunde

ligelig fordeling af udlån og garantier mellem private (52,9%) og erhvervs kunder inkl. offentlige institutioner (47,1%). Sparekassens gearingsgrad, der er en opgørelse af kernekapitalen i forhold til de uvægtede eksponeringer, kunne ved udgangen af 2018 opgøres til 9,2. Der er fastsat retningslinjer for styring af gearingsrisikoen, hvor bestyrelsen straks skal orienteres, hvis gearingsgraden kommer under 5,0. De interne rammer er fastsat ud fra forventninger om, at Finanstilsynet vil fastlægge en ramme for gearingsgraden, der ikke må blive under 3,0.

Med baggrund i opgørelsen af pejlemærket for summen af store eksponeringer angivet i Tilsynsdiagrammen udarbejdet af Finanstilsynet, er det målsætningen, at summen af de 20 største eksponeringer i sparekassen ikke overstiger 150% af sparekassens kapitalgrundlag. I tillæg til dette har sparekassen desuden en målsætning om ikke at have eksponeringer der overstiger 10 % af kapitalgrundlaget. Nye eksponeringer må højst udgøre kr. 75 mio. pr. koncern, dog accepteres større eksponeringer op til kr. 150 mio. såfremt disse skal anvendes til projektfinansiering og/eller byggefinansiering, og som har en maksimal estimeret løbetid på 2 år fra igangsætning af projektet/byggeriet.

Kreditrisikoen styres endvidere via interne absolute rammer for de samlede eksponeringer inden for udvalgte typer af lån.

Private kunder

Sparekassen finansierer gerne anskaffelser, der står i et fornuftigt forhold til familiens rådigheds-

beløb, men vil med baggrund i ønsket om den bedst mulige økonomiske rådgivning derimod ikke finansiere et privatforbrug, der permanent er for højt og ude af trit med kundens økonomi. Det er afgørende, at kundens fremtidige rådighedsbeløb hænger rimeligt sammen med det historiske rådighedsbeløb, samt med kundens egne krav til levestandard.

Den økonomiske styrke for kunderne i sparekassens markedsområde er meget differentieret. I rådgivningen er sparekassen derfor særligt opmærksom på, at kunder har forskellige baggrunde, behov og muligheder gennem livet. En langtidsholdbar økonomi er derfor udgangspunktet for rådgivningen af alle kunder.

Erhvervs kunder

Sparekassen finansierer gerne virksomheders naturlige drift og investeringer, men sparekassen ønsker ikke at finansiere driftsunderskud gennem flere år.

Det afgørende for sparekassens stillingtagen er sparekassens fremadrettede vurdering af virksomhedens ledelse, udviklingsmål, forretningsmodel eller det konkrete projekt, sammen med en vurdering af virksomhedens gældsserviceringssevne.

Moralsk eller etisk angribelige formål, der på den ene eller anden måde er i konflikt med landets love eller regler, ønsker sparekassen ikke at finansiere.

Kreditvurdering

Ved kreditgivning i sparekassen foretages en individuel kreditvurdering af kunden. Erhvervsengagementer revurderes årligt på baggrund af kundens seneste årsregnskab og forventninger til fremtiden set i forhold til konjunkturudviklingen og generelle forhold inden for kundens branche.

Såfremt kundens kreditværdighed forringes, er det væsentligt, at dette identificeres så tidligt som muligt, således at der kan træffes de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af eventuelle tab. Der foretages såvel for erhvervs-kunder som privatkunder derfor en løbende overvågning af og opfølgning på sparekassens udlånsengagementer. De enkelte engagementer segmenteres ud fra kreditmæssig bonitet, hvor svage engagementer placeres i særlige kreditsegmenter.

I forbindelse med vurdering af behov for nedskrivning gennemgås alle engagementer hvor der er indtrådt en objektiv indikation på kreditforringelse. Nedskrivningsbehovet på øvrige engagementer, samt de af ovennævnte engagementer, hvor der ikke foretages individuel nedskrivning, vurderes efter reglerne i IFRS9 samt den danske regnskabsbekendtgørelse.

Sikkerhedsstillelse

Sparekassens individuelle vurdering af kunden har primært til formål at afgøre, hvorvidt kunden har den nødvendige gældsserviceringssevne samt vilje til at kunne betale sine lån tilbage til sparekassen, realkreditformidleren, og even-

tuelle andre kreditorer. På baggrund af denne vurdering tages stilling til, om der helt eller delvist skal stilles sikkerhed – eller om lånet kan ydes uden.

I denne vurdering spiller sparekassens erfaringer med kunden, kendskabet til kundens økonomiske forhold og kundens følsomhed over for udefra kommende påvirkninger en afgørende rolle. Som hovedregel tages der sikkerhed i det aktiv, der finansieres, lige som der kan stilles krav til kunden eller den, der råder over aktivet.

Sikkerheder i fast ejendom overvåges på et overordnet niveau gennem forskelligt statistisk materiale. Indikerer disse overordnede oplysninger, at en gruppe af ejendomme er faldet i værdi, foretages en nøjere vurdering af de pågældende ejendommers værdi.

Ved hver kreditbehandling foretages en individuel værdiansættelse af såvel private ejendomme som ejendomme til erhvervs-mæssig brug.

Vedrørende sikkerheder i værdipapirer overvåges værdiudviklingen af disse løbende med henblik på rettidig opfølgning og sikring af sikkerhedsværdien.

Nødlidende lån

Såfremt ovennævnte løbende overvågning identificerer et udlånsengagement som svagt, indplaceres engagementet som tidligere nævnt i et særligt kreditsegment.

Der bliver herefter udarbejdet en individuel handlingsplan med henblik på at få engagementet på rette kurs. Sparekassen gør meget ud af at få identificeret de pågældende engage-

menter så tidligt som muligt. Dels vil det være nemmere at hjælpe kunderne på rette fodet igen, og dels kan det begrænse sparekassens eventuelle tab. Målet med handlingsplanen er, at få kunderne løftet tilbage til et bedre kreditsegment. Såfremt handlingsplanen ikke overholdes, og der ikke ses nogen hensigtsmæssig og holdbar løsning på sagen, kan det overgå til inkasso. Engagementer til inkasso administreres af sparekassens centrale inkassoenhed, der som eneste opgave har at styre inkassosager og dermed reducere afledte tab.

Kreditpolitik, kreditstyring og overvågning

Sparekassens kreditpolitik er udfærdiget i overensstemmelse med sparekassens vision og forretningsplan. Politikken beskriver detaljeret målsætninger vedrørende bl.a. kreditværdighed, etik, målgruppe, udlåns gearing, branchefordelinger, enkeltengagements størrelse og spekulative engagementer.

Derudover er der fokus på, at der gennem sparekassens kreditafdeling sker en effektiv styring og overvågning af udlånsengagementerne. Styringen og overvågningen sker bl.a. via brug af systemer.

Sparekassen foretager løbende rating af privat- og SMV-kunder samt kreditsegmentering af større erhvervs-kunder med henblik på hurtigt at kunne reagere på faldende kreditbonitet.

Endvidere overvåger kreditafdelingen løbende udviklingen på økonomiske faresignaler i kundeporteføljer, såsom fald i rating, gentagne overtræk, restancer på realkreditlån, udlæg i pantsatte effekter, utilfredsstillende regnskabsmæssig udvikling i virksomheder, etc.

Principper for klassifikation af kunder

Sparekassen opdeler kunderne i segmenter efter kreditrisiko, således at kunder med høj kreditrisiko kan skelnes fra kunder med mellem og lav risiko.

Sparekassen anvender i denne forbindelse Finanstilsynets skala til rangering og klassifikation af kundernes kreditstyrke:

- 3 Kunder med utvivlsom god bonitet
 - 3 – Offentlige myndigheder
 - 3 – Absolut god kunde
- 2a Kunder med normal bonitet
 - 2a – Normal kunde
- 2b Kunder med visse svaghedstegn
 - 2b – Mindre svaghedstegn
- 2c Kunder med væsentlige svaghedstegn
 - 2c – Væsentlige svaghedstegn
 - 2c – Observationskunde
- 1 Kunder med objektiv indikation for kreditforringelse
 - 1 – Risikokunde
 - 1 – Inkasso

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering på kreditområdet og modtager rapportering om dette på hvert bestyrelsesmøde.

3.2 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at værdien af sparekassens portefølje af finansielle aktiver og passiver samt derivater ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. Det er sparekassens politik, at den samlede markedsrisiko skal være passende forsigtig.

Sparekassen opdeler sin markedsrisiko på risici inden- og uden for handelsbeholdningen. Uden

for handelsbeholdningen indgår bl.a. strategiske beholdninger af aktier i selskaber, hvor sparekassen har en samarbejds-mæssig interesse. Det gælder bl.a. i selskaber inden for kapitalforvaltning, realkreditformidling, leasing, m.v.

Der er fastsat grænser for, hvor store renterisici, valutarisici og aktierisici, der må tages, samt hvilke typer finansielle instrumenter, der må laves forretninger med. Ligeledes er der for handelsbeholdningen fastsat en maksimal Value-at-Risk.

Der rapporteres løbende til bestyrelsen om markedsrisici sammenholdt med de fastsatte grænser.

Konkret må den samlede renterisiko maksimalt udgøre 5 % af kernekapitalen efter fradrag. Aktier, eksklusive sektoraktier og datterselskaber, må maksimalt udgøre 5 % af kernekapitalen efter fradrag. Valutaindikator 1 for euro må maksimalt udgøre 10 % og øvrige valutaer maksimalt 3 % af kernekapitalen.

3.3 Renterisiko

Sparekassens udlåns- og indlånsengagementer, samt mellemværender med kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået med variabel rente. Nyudlån sker primært til variabel rente. På indlånssiden tilbydes, i visse perioder, indskud på Aktionærkonti med fast rente. Der foretages løbende opgørelse af de fastforrentede aktiver og passiver, således at afdækningsforretninger med en deraf følgende reduktion af renterisikoen kan foretages.

Det er sparekassens politik at fastholde en lav renterisiko.

Valutakursrisiko

Sparekassens hovedvaluta er danske kroner, men sparekassen har i begrænset omfang indgået ind- og udlånsforretninger i andre valutaer, og har fra tid til anden ligeledes mindre valutaeksponeringer på værdipapirer. Det er sparekassens politik at fastholde en lav valutarisiko og sparekassen reducerer derfor løbende valutapositioner via afdækningsforretninger.

3.4 Aktierisiko

Sparekassen ejer samtlige aktier i datterselskaberne, Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S, Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S og Leasing Fyn Faaborg A/S. Sparekassen har desuden en beholdning af anlægsaktier, der primært består af aktier i sektorselskaber. Disse investeringer anses ikke som værende en del af sparekassens aktierisiko, idet ejerskabet er relateret til sparekassens forretningsaktiviteter og dermed af mere langsigtet karakter. Sektorkaktierne værdiansættes løbende i forhold til en opgjort indre værdi.

Herudover har sparekassen en mindre portefølje af danske og udenlandske børsnoterede og unoterede aktier m.v.

Sparekassens politik er at fastholde en lav aktierisiko. Der kan derfor maksimalt investeres for 5 % af kernekapitalen i børsnoterede og unoterede aktier m.v., her af maksimalt 4,5 % i et enkelt selskab.

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i markedsrisiciene.

Sparekassens økonomifunktion har, ud over de investeringsansvarlige, ansvaret for kontrol med og rapportering af markedsrisici. Beregningen

af markedsrisici anvendes til følgende formål:

- Løbende opfølgning på sparekassens risici
- Løbende rapportering til direktion og bestyrelse
- Rapportering af kapitalprocenter til myndigheder

Hvis der er positioner, som overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til direktionen. Såfremt en position overskrider direktionens rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen herom.

3.5 Ejendomsrisici

Sparekassen ønsker inden for koncernen primært at besidde ejendomme, der benyttes i forbindelse med driftsaktiviteterne. Ejendommene er regnskabsmæssigt primært placeret i datterselskabet, Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S og sekundært i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S eller i et andet 100 % ejet datterselskab.

Som et led i sparekassens normale forretning og i forbindelse med afviklingen af kundeeksponeringer kan sparekassen vurdere, at det er hensigtsmæssigt at overtage ejendomme, som kunderne har givet sparekassen pant i som sikkerhed for sparekassens udlån og garantier. Sådanne overtagne ejendomme og porteføljen af investeringsejendomme generelt søger Sparekassen til stadighed at afvikle bedst muligt, hvilket indebærer, at porteføljen af investeringsejendomme kan variere ganske betydeligt henover året og fra år til år.

Sparekassens ejendomsrisici relaterer sig primært til værdiansættelsen af koncernens

domicil- og investeringsejendomme.

Mange forskellige faktorer har betydning for værdiansættelsen af en ejendom. Eksempelvis udbud og efterspørgsel, lejeniveau, krav til afkast (i forhold til alternative investeringsmuligheder), inflation og renteniveau, konjunkturudvikling, likviditet, finansieringsmuligheder, ændringer i skatter, afgifter, love og regler, ændringer i mønstret for bosætning og erhvervs-etablering, efterspørgsel efter lejemål, udløb af uopsigelighe i lejekontrakter etc.

I 2018 har koncernen tilgang af investerings-ejendomme på 91,8 mio. kr., der kan henføres til køb af ejendomme ved afvikling af kundeengagementer.

Netto er værdien af investeringsejendomme steget med 34,3 mio. kr. fra 2017 til 2018 og udgør ultimo året 158,7 mio. kr.

På koncernens domicilejendomme er der en tilgang på 0 mio. kr. fra 2017 til 2018.

Nettoværdien af domicilejendomme er faldet med 6,3 mio. kr. fra 2017 til 2018 og udgør i alt 268,7 mio. kr. ultimo 2018.

3.6 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er:

- Risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at kunne honorere finansielle forpligtelser, når de forfalder
- Risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at kunne honorere forpligtelser – både forventede og uventede pengestrømme – uden store stigninger i finansieringsomkost-

ningerne eller påvirkninger af driften eller finansielle positioner

- Risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at finansiere den forventede vækst
- Risikoen for ikke at kunne overholde det lovpligtige likviditetskrav Liquidity Coverage Ratio (LCR) som defineret i CRR-forordningen
- Risikoen for ikke at kunne overholde det kommende krav til Net Stable Funding Ratio

Sparekassen foretager løbende en vurdering af det likvide beredskab med det formål at sikre, at likviditeten til enhver tid er tilstrækkelig, og der ligeledes er en betryggende overdækning i forhold til lovens krav. I den løbende vurdering af likviditeten indgår en række stresstest, hvor der stresses på likviditeten på forskellige tidshorisonter.

Sparekassens forretningsmodel tilsiger, at indlån finansierer udlån. Sparekassen ønsker at være uafhængige af ekstern funding i form af markedsfinansiering og flygtige højtforrentede indlån.

Ultimo 2018 har sparekassen et indlånsoverskud på 7.362 mio. kr.

Sparekassens indlån kommer næsten udelukkende fra private og mindre erhvervsdrivende. Der er ingen store enkeltstående indlån af væsentlig betydning, men mange mindre indlån. Dette betyder også, at en meget stor andel af sparekassens indlån er dækket af garantiordningen, hvilket gør disse stabile i forhold til sparekassens funding.

Der er ingen betydende indlån fra andre finansielle virksomheder.

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Ved udgangen af 2018 var sparekassens LCR-nøgletal 318%, mod et lovkrav på 100% og en intern målsætning på 125%.

Det opgjorte LCR-nøgletal opgøres bl.a. på baggrund af størrelsen af sparekassens Level 1A aktiver, der som minimum skal udgøre 30% af de i opgørelsen indregnede likvide aktiver. Levte 1A aktiver udgøres af kassebeholdningen, sparekassens indestående på foliokontoen i Nationalbanken, sparekassens beholdning af indskudsbeviser, samt øvrige beholdninger af eksponeringer mod staten og øvrige udstedere uden risiko. LCR styres derfor i høj grad ud fra at have en tilpas mængde af Level 1A aktiver. Dog sammensættes Sparekassens likviditetsbeholdning ikke udelukkende ud fra at opnå et så højt LCR nøgletal som muligt.

Som følge af 30%-reglen har sparekassen derfor en til tider, i LCR-opgørelsesmæssig sammenhæng, beholdninger af likvide aktiver, som f.eks. realkreditobligationer i aktivklasse 1B og 2A m.v., der ikke medregnes i opgørelsen. Sparekassen kan på denne baggrund forøge LCR-tallet ved at forøge Level 1A-aktiverne og dermed forøge indregningen af øvrige af de likvide aktiver.

Der foretages løbende stresstest og fremskrivninger af LCR. På baggrund heraf betragtes sparekassens likviditetssituation som god.

Funding ratio.

Funding rationen i sparekassen har gennem en længere periode ligget på et stabilt lavt niveau. Ultimo 2018 er funding ratio opgjort til 0,53.

Net stable funding ratio (NSFR)

De seneste godt og vel fem år har sparekassen rapporteret foreløbige NSFR tal til Finanstilsynet. På baggrund af de indberettede tal, samt den nuværende sammensætning af balancen, forventes ingen problemer med fortsat og med god margin, at kunne overholde kravene til NSFR. Dette skyldes primært sparekassens store indlånsoverskud, hvor næsten al indlån kommer fra private og mindre erhverv, og hvor langt størstedelen er dækket af indskydergarantifonden. Dette udgør en stabil funding.

Sparekassen ligger med en meget komfortabel afstand til både lovens aktuelle og kommende forventede krav til både LCR-nøgletallet, funding ratio og NSFR-tallet, samt i forhold til sparekassens egne målsætninger. En væsentlig del af årsagen skal findes i sparekassens meget store indlånsoverskud og sammensætningen af denne.

En øget efterspørgsel på udlån vil sparekassen, med udgangspunkt i den nuværende likviditetsmæssige situation, uden de store problemer kunne honorere likviditetsmæssigt.

Henses der til ovenstående, samt de løbende stresstest af likviditeten, betragtes den nuværende likviditetsmæssige stilling som stabil og sparekassens samlede likviditetsrisiko betragtes som lav.

Bestyrelsen modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om sparekassens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Udviklingen i sparekassens LCR-nøgletal kan ses i tabel 3.6, der beskriver den kvartalsmæssige udvikling i sparekassens likviditetsbuffer, udgående nettopengestrømme og det heraf beregnede LCR-nøgletal.

Tabel til punkt 3.6

Gennemsnits LCR tal for 2018 pr. kvartal

2018 (Beløb i 1.000 kr.)	Q1	Q2	Q3	Q4
Likviditetsbuffer	5.629.312	6.408.870	6.683.495	5.978.228
Udgående nettopengestrøm	1.992.637	1.909.989	2.224.689	2.042.608
Likviditetsdækningsgraden	282,5%	335,5%	300,4%	292,7%

3.7 Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inkl. retslige risici.

Sparekassen har en enkel forretningsmodel og en komplet udbygget organisation, hvor risikostyringen sker gennem flere led i organisationen og er understøttet af specialister til håndteringen af de enkelte operationelle områder, forretningsgange, interne kontroller og funktionsadskillelse.

Der foretages løbende rapportering og registrering af de hændelser, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. På baggrund heraf foretages løbende vurdering af, hvorvidt forretningsgange, instrukser m.v. kan justeres og forbedres med henblik på at undgå eller reducere operationelle risici. Sparekassens forretningsgange vurderes ligeledes løbende af organisationen, Compliance, samt af sparekassens interne og eksterne revision.

Et væsentligt område ved vurderingen af sparekassens operationelle risici er vurderingen af it-området. Sparekassen forholder sig løbende til it-sikkerheden, herunder til udarbejdede it-beredskabsplaner og til niveauet for stabilitet og tilgængelighed. Sparekassen har outsourcet

it-driften, samt en stor del af udviklingsaktiviteterne til datacentralen, Bankdata. Bankdata leverer lignende it-ydelser til en række andre større og mindre pengeinstitutter og har som en del af sikkerheden og forsyningsstabiliteten dublering af systemer og drift på alle væsentlige områder.

Sparekassen benytter herudover forsikringer som en metode til at reducere tab som følge af operationelle risici.

Der rapporteres løbende til ledelsen om tab som følge af operationelle risici, ligesom det løbende vurderes, om der er behov for nye eller opdatering af eksisterende forretningsgange eller ændringer i sparekassens forsikringer.

Sparekassen anvender den såkaldte basisindikator metode i solvensbehovsopgørelsen, hvor der med baggrund i beregning af et gennemsnit af de seneste tre regnskabsårs nettoindtægter kvantificeres et beløb, som tillægges risikoeksponeringen, til dækning af sparekassens operationelle risici.

Direktion og bestyrelse modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver udviklingen i sparekassens operationelle risici.

4. Erklæringer og oplysningsforpligtelser jf. CRR-forordningen

Nedenfor følger de erklæringer og oplysninger, der følger af CRR-forordningen.

4.1 Ledelseserklæringer – Artikel 435, stk. 1, litra e og f

Sparekassens bestyrelse og direktion har den 7. februar 2019 godkendt Risikooplysninger til årsrapport 2018 for Sparekassen.

Det er bestyrelsens vurdering, at Sparekassens samlede risikostyring er tilstrækkelig, og den giver sikkerhed for, at de indførte risikostyrings-systemer er tilstrækkelige i forhold til Sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at beskrivelsen af Sparekassens overordnede risikoeksponeringer i tilknytning til Sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af Sparekassens risikoprofil. Herunder af, hvordan de kan påvirke hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den vedtagne forretningsmodel, uddybende materiale og rapporteringer forelagt bestyrelsen af Sparekassens direktion, intern revision, Sparekassens Risikoansvarlige og Complianceansvarlige samt på grundlag af bestyrelsens indhentede supplerende oplysninger.

En gennemgang af forretningsmodellen og politikkerne viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt

og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specifikke grænser.

En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser. De reelle risici ligger inden for grænserne fastsat i de enkelte politikker og videregivne beføjelser. På den baggrund er det bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på en vision og strategi om, at Sparekassen, inden for sit markedsområde, vil være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private samt mindre og mellemstore virksomheder.

Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af Sparekassens produkter, som afspejler den risiko og kapitalbinding, som Sparekassen påtager sig, sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter.

Sparekassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er Sparekassens målsætning, at den kapitalmæssige overdækning i forhold til det opgjorte kapitalbehov inkl. de forventede kombinerede bufferkrav, skal udgøre mindst 2 %-point. Aktuelt udgør den kapitalmæssige overdækning 6,35%-point.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i Tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser de for Tilsynsdiamanten opstillede pejlemærker, samt Sparekassens aktuelle opgørelse af disse.

Tilsynsdiamanten

Sparekassen ligger inden for alle pejlemærkerne i Finanstilsynets risikostyringsværktøj "Tilsynsdiamanten", der på fem konkrete områder opstiller risikobaserede målepunkter, pengeinstitutterne skal overholde.

Pejlemærke	Grænseværdi	Koncernen 31.12.2018
Summen af store eksponeringer (nyt pejlemærke)	< 175 % af den egentlige kernekapital	96,1 %
Summen af store engagementer (gammelt pejlemærke)	< 125 %	0,0 %
Udlånvækst p.a.	< 20 %	5,5 %
Ejendomseksponering	< 25 % af udlån og garantier	12,8 %
Likviditetsoverdækning	> 100 %	318 %
Stabil funding	< 1,00 Udlån / arbejdende kapital fratrukket obligationer med restløbetid under 1 år	0,53

Den kontrollerede styring af udviklingen medfører, at sparekassen heller ikke fremadrettet forventer at have problemer med at overholde Tilsynsdiamantens grænseværdier.

– Artikel 435, stk. 2

Bestyrelsesmedlemmerne i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S besidder ud over bestyrelsesposten i moder- og eventuelt i datterselskaber i koncernen tillige et antal bestyrelses- og ledelsesposter i øvrige virksomheder. Disse ledelseshverv fremgår af ledelsesberetningens side 29-33 i årsrapporten 2018.

Bestyrelsesmedlemmerne overholder hver for sig og tilsammen de kompetencekrav, som følger af den finansielle lovgivning. Alle bestyrelsesmedlemmer er "fit & proper" godkendt af Finanstilsynet.

I overensstemmelse med ovennævnte vurderer bestyrelsen minimum én gang årligt, hvorvidt dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om Sparekassens risici, til at sikre en forsvarlig ledelse og styring af Sparekassen. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i nomineringsudvalgets kommissorium.

Sparekassens nomineringsudvalg har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4 vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at Sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde. Særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskelle i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder.

Den kønsmæssige fordeling blandt Sparekassens repræsentantskabsvalgte bestyrelsesmedlemmer udgør ultimo 2018 100 pct. mænd og 0 pct. kvinder.

Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvinder

i repræsentantskabet øges, således at der til bestyrelsesposterne vil være et rekrutteringsgrundlag af begge køn. Bestyrelsen har opstillet nedenstående måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, og udarbejdet nedenstående politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på Sparekassens øvrige ledelsesniveauer:

Det er sparekassens mål, at repræsentantskabsvalgte kvinder repræsenteres i bestyrelsen inden udgangen af 2020, og at der efter 5-8 år tilstræbes en ligelig fordeling af mænd og kvinder. En ligelig fordeling defineres som en fordeling mellem 40 og 60 pct.

Sparekassen har i medfør af Lov om finansiell virksomheds § 80 b, stk. 1, nedsat et Risikoudvalg. Der har i 2018 været afholdt 6 møder i Risikoudvalget.

4.3 Enheder omfattet af risikorapporteringen – Artikel 436

Omfattet enhed – CRR artikel 436, litra a

Formålet med denne rapport er at give indblik i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S-koncernens risiko- og kapitalstyring.

Konsolidering – CRR artikel 436, litra b

Oplysningerne i søjle III-rapporteringen er givet på koncernniveau, medmindre det specifikt fremgår, at oplysningerne vedrører moderselskabet eller andre enheder i koncernen.

Koncernen omfatter ud over Sparekassen Sjælland-Fyn A/S dattervirksomhederne Investeringsselskabet Sjælland-Fyn A/S, Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S og Leasing Fyn Faaborg A/S. Der er sammenfald mellem

de virksomheder, der indgår i den regnskabsmæssige konsolidering og de virksomheder, der indgår i den solvensmæssige konsolidering.

Supplerende oplysninger om dattervirksomheder, associerede og tilknyttede virksomheder fremgår af note 18 i årsrapporten for 2018.

Moder-/datterselskabstransaktioner – CRR artikel 436, litra c

Sparekassen er omfattet af reguleringen for finansielle virksomheder, herunder blandt andet regler om kapital, likviditet og midlernes placering. Reglerne skal opfyldes på både institutniveau og koncernniveau. Med forbehold for de krav til kapital m.v. i Sparekassen, som følger af den finansielle regulering, forudser Sparekassen ikke hindringer for en hurtig overførsel af kapitalgrundlag eller tilbagebetaling af fordringer internt i koncernen.

4.4 Kapitalgrundlag – Artikel 437

Kapitaldækningsopgørelsen fremgår af note 35 i årsrapporten for 2018.

For en beskrivelse af efterstillede kapitalindskud henvises til note 30 i årsrapporten for 2018.

4.5 Kapitalkrav – Artikel 438

Sparekassens kapitalkrav er beskrevet i rapporten "Redegørelse vedrørende individuelt kapitalbehov og tilstrækkeligt kapitalgrundlag". Rapporten kan findes på www.spks.dk/om_sparekassen/regnskab

4.6 Eksposering mod modpartsrisiko – Artikel 439

Metode – Artikel 439, litra a

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart i henhold til en indgået finansiell kontrakt misligholder sine forpligtelser, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Ved opgørelsen af kapitalgrundlagskravet anvender Sparekassen markedsværdimetoden, som følger af CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I Sparekassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med Sparekassens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov er der ikke afsat ekstra kapital til

dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 %. De 8 % er minimumskapitalgrundlaget i henhold til 8+ metoden, som Sparekassen anvender til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov.

Politikker for sikkerhed og kreditreserver – Artikel 439, litra b

I engagementer med kunder i engagementsklasserne G og H (erhvervsvirksomheder og detailkunder) behandles og bevilges rammer for finansielle kontrakter efter Sparekassens normale kreditvurderingsprincipper.

Politikker vedr. wrong way og rating-afhængig sikkerhedsstillelse

– Artikel 439, litra c/d

Sparekassen anvender ikke sådanne sikkerhedsstillinger.

Modpartsrisiko efter markedsværdimetoden, CRR artikel 439 – litra e og f

Sparekassens modpartsrisiko efter markedsværdimetoden fordelt på risikovægte ses af tabellen nedenfor:

Vægtede poster er reduceret med 2,2 mio. kr. ved brug af SMV rabat.

Tabel til punkt 4.6

Beløb i 1.000 kr.	Positiv bruttodagsværdi af finansielle kontrakter	Den samlede eksponeringsværdi af modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden
Modpart med risikovægt 20 %	7.681	1.536
Modpart med risikovægt 50 %	872	436
Modpart med risikovægt 100 %	14.452	14.452
SMV nedslag	2.235	

Sparekassens CVA-tillæg forøger de risikovægtede poster med 5,1 mio. kr.

Kreditderivater – Artikel 439, litra g og h

Sparekassen anvender ikke kreditderivater.

Interne modeller – Artikel 439, litra i

Sparekassen anvender ikke interne modeller.

4.7 Kapitalbuffere – Artikel 440

I lyset af finanskrisen og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med en overnormal udlånsvækst. Hensigten med dette er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække mulige tab i kriseperioder.

Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygningen af en systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeriet på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlånsudviklingen i forhold til BNP i Danmark.

Sparekassen har både eksponeringer i Danmark og udlandet, men da Sparekassens totale udenlandske krediteksponeringer udgør under 2 % af Sparekassens samlede krediteksponeringer, betragtes udenlandske eksponeringer som danske eksponeringer ved opgørelsen af den kontracykliske kapitalbuffer. Den gældende danske kontracykliske buffersats andrager i 2018 0%, og Sparekassen har derfor ikke på balancedagen reserveret kapital til en kontracyklisk kapitalbuffer. Det bemærkes, at den kontracykliske buffersats gældende fra 31. marts 2019 udgør 0,5% og forhøjes 1% gældende fra 30. september 2019. Fremadrettet vil Sparekassen reservere kapital til den kontracykliske kapitalbuffer i overensstemmelse med de fastsatte satser.

4.8 Indikatorer for systemisk betydning – Artikel 441

Sparekassen er ikke udpeget som systemisk vigtig. Systemisk vigtige institutter udpeges af Finanstilsynet.

4.9 Kreditrisikojusteringer – Artikel 442

Sparekassen foretager nedskrivninger på udlån efter reglerne i henhold til regnskabsbekendtgørelsen, det vil sige, når der er indtrådt en objektiv indikation for kreditforringelse, som har en virkning for de forventede fremtidige betalinger. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Sparekassen foretager en individuel vurdering af alle signifikante og svagt markerede krediteksponeringer. Objektiv indikation for kreditforringelse anses for at være indtrådt, hvis et eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser
- Sparekassen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

Sparekassen foretager nedskrivning i henhold til IFRS9 på alle eksponeringer, der ikke nedskrives individuelt.

Eksponeringer ved misligholdelse:

Dette defineres som eksponeringer med nedskrivninger og restance. Ved restance forstås, at en modpart i over 90 dage har været i restance eller overtræk med en beløbsstørrelse, som anses som værende væsentlig. Der er tale om restance, når modparten ikke betaler ydelser i takt med, at de forfalder, ikke indfrier sin gæld på et aftalt tidspunkt, eller når et meddelt kreditmaksimum for kassekreditter og lignende overskrides.

Der skal være tale om en væsentlig restance. For at en restance kan være væsentlig, skal det samlede beløb i restance på udlåns- eller kreditengagementet udgøre mere end 1.000 kr.

Tabel til punkt 4.9

Branchefordeling pr. eksponeringsklasse – Artikel 442, litra c og e

Branchefordeling af de samlede eksponeringer efter værdjusteringer og nedskrivninger pr. eksponeringsklasse ultimo 2018:

Beløb i 1.000 kr.	Central- regeringer eller central- banker	Regionale eller lokale myndig- heder	Institutter	Selskaber	Detail- eksponering	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer hvor på der er restancer eller overtræk	Højrisiko	Dækkede obligationer	Kollektive investerings- ordninger	Aktier	Eksponering i andre poster, herunder aktiver uden modparter	Total
Offentlige myndigheder	0	503.135	0	3.663	5.160	3.179	0	0	0	0	0	0	515.137
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	0	854.151	759.324	42.258	117.349	0	0	0	0	0	1.773.081
Industri og råstofudvinding	0	0	0	232.362	171.769	23.138	36.156	0	0	0	0	0	463.425
Energiforsyning	0	0	0	4.664	5.791	234	574	0	0	0	0	0	11.262
Bygge- og anlægsvirksomhed	0	0	0	391.301	385.447	103.538	65.295	225.309	0	0	0	0	1.170.891
Handel	0	0	0	642.599	509.364	107.206	87.177	552	0	0	0	0	1.346.898
Transport, hotel og restaurant	0	0	0	167.605	220.641	23.903	17.290	0	0	0	0	0	429.437
Information og kommunikation	0	0	0	33.520	100.941	24.563	6.160	0	0	0	0	0	165.185
Finansiering og forsikring	1.557.808	0	174.229	629.696	94.846	13.409	26.158	30.232	0	0	37.025	821.393	3.384.796
Fast ejendom	0	0	0	1.391.383	405.817	91.687	346.868	498.362	0	0	0	0	2.734.116
Øvrige erhverv	0	0	0	621.643	730.389	182.491	67.033	0	0	354.275	276.271	0	2.232.103
I alt erhverv	1.557.808	0	174.229	4.968.925	3.384.327	612.426	770.060	754.456	0	354.275	313.296	821.393	13.711.195
Privatkunder	0	0	0	372.058	7.970.617	2.361.049	202.074	0	0	0	0	0	10.905.798
I alt	1.557.808	503.135	174.229	5.344.646	11.360.104	2.976.654	972.134	754.456	0	354.275	313.296	821.393	25.132.129
Heraf eksponering mod SMV	0	0	0	3.953.455	9.606.995	2.269.219	466.464	0	0	0	0	0	16.296.133

Det bemærkes, at tallene i ovenstående tabel ikke umiddelbart kan udledes af Sparekassens årsrapport, idet der indgår andre komponenter i ovenstående oversigt end Sparekassens udlåns- og garantiportefølje

Tabel til punkt 4.9

Branchefordeling af de samlede eksponeringer efter værdjusteringer og nedskrivninger pr. eksponeringsklasse i gennemsnit for året:

Beløb i 1.000 kr.	Central- regeringer eller central- banker	Regionale eller lokale myndig- heder	Institutter	Selskaber	Detail- ekspo- nering	Ekspo- neringer sikret ved pant i fast ejendom	Ekspo- neringer hvor på der er restancer eller overtræk	Højrisiko	Dækkede obligationer	Kollektive investerings- ordninger	Aktier	Ekspone- ring i andre poster, herunder aktiver uden modpart	Total
Offentlige myndigheder	0	502.208	0	5.806	4.356	3.622	0	0	0	0	0	0	515.993
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	0	782.080	711.356	81.954	124.437	0	0	0	0	0	1.699.827
Industri og råstofudvinding	0	0	0	225.098	170.701	24.076	32.637	0	0	0	0	0	452.511
Energiforsyning	0	0	0	3.104	7.262	378	536	0	0	0	0	0	11.280
Bygge- og anlægsvirksomhed	0	0	0	482.711	329.940	85.485	45.941	200.437	0	0	0	0	1.144.515
Handel	0	0	0	630.917	478.806	109.361	70.706	1.024	0	0	0	0	1.290.815
Transport, hotel og restaurant	0	0	0	159.220	223.618	29.432	22.795	0	0	0	0	0	435.065
Information og kommunikation	0	0	0	34.877	105.250	23.493	4.425	0	0	0	0	0	168.045
Finansiering og forsikring	1.740.291	0	217.202	571.501	93.092	43.294	67.255	15.116	0	0	18.513	841.114	3.607.378
Fast ejendom	0	0	0	1.501.494	353.969	45.406	442.064	401.485	0	0	0	0	2.744.418
Øvrige erhverv	0	0	0	568.318	719.155	228.945	69.369	49.313	49.999	325.361	264.669	0	2.275.131
I alt erhverv	1.740.291	0	217.202	4.959.321	3.193.149	671.825	880.164	667.375	49.999	325.361	283.182	841.114	13.828.984
Privatkunder	0	0	0	283.557	7.990.132	2.137.571	198.735	0	0	0	0	0	10.609.995
I alt	1.740.291	502.208	217.202	5.248.685	11.187.637	2.813.018	1.078.899	667.375	49.999	325.361	283.182	841.114	24.954.972

Tabel til punkt 4.9

Fordeling af krediteksponeringernes restløbetider – CRR artikel 442, litra f

Beløb i 1.000 kr.	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Total
Centralregeringer eller centralbanker	301.649	1.256.159	0	0	0	1.557.808
Regionale eller lokale myndigheder	500.006	46	1.808	1.274	0	503.135
Offentlige enheder	0	0	0	0	0	0
Multilaterale udviklingsbanker	0	0	0	0	0	0
Internationale organisationer	0	0	0	0	0	0
Institutter	164.319	9.512	62	337	0	174.229
Selskaber	960.264	346.584	2.879.563	461.135	697.100	5.344.646
Detalkunder	2.388.391	599.033	2.802.615	1.363.805	4.206.260	11.360.104
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	117.474	36.698	123.746	194.071	2.504.666	2.976.654
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	138.087	42.757	306.905	83.077	401.308	972.134
Høj risiko	128.686	0	310.914	314.649	206	754.456
Dækkede obligationer	0	0	0	0	0	0
Kollektive investeringsordninger	0	0	0	0	354.275	354.275
Aktier	0	0	0	0	313.296	313.296
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	799.859	0	0	0	21.533	821.393
I alt	5.498.736	2.290.789	6.425.614	2.418.346	8.498.644	25.132.129

Det bemærkes, at tallene i ovenstående tabel ikke umiddelbart kan udledes af Sparekassens årsrapport, idet der indgår andre komponenter i ovenstående oversigt end sparekassens udlåns- og garantiportefølje

Tabel til punkt 4.9

Misligholdte og værdiforringede fordringer, samt udgiftsførte beløb fordelt på brancher – Artikel 442, litra g

Beløb i 1.000 kr.	Misligholdte og værdiforringede fordringer (Individuelt)	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdi reguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Offentlige myndigheder	0	0	-1
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	246.244	162.053	42.125
Industri og råstofindvinding	41.403	13.258	-3.303
Energiforsyning	1.136	700	-151
Bygge og anlæg	75.475	35.019	-2.547
Handel	121.639	63.554	4.745
Transport, hoteller og restauranter	34.043	23.496	-6.370
Information og kommunikation	10.547	6.538	1.539
Finansiering og forsikring	38.088	16.434	-235
Fast ejendom	587.308	248.452	27.475
Øvrige erhverv	152.428	107.112	-13.144
I alt erhverv	1.308.310	676.615	50.136
Private	467.307	404.443	-45.741
Total	1.775.617	1.081.058	4.394

Tabel til punkt 4.9

Ændringer i justeringer af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringede fordringer – Artikel 442, litra i. Bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Stadie 1 & 2 nedskrivninger/hensættelser			Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer	Lånetilsagn/uudnyttet kreditrammer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo 2017 på udlån og garantidebitorer	879.516	55.905	75.374	0	0	0	0
Regulering regnskabspraksis pr. 1. januar 2018	3.071	2.905	108.036	18.499	7.130	38	0
Nedskrivninger pr. 1. januar 2018	882.587	58.810	183.410	18.499	7.130	38	0
Bevægelser i året	0	0	0	0	0	0	0
1. Valutakursregulering	0	0	0	0	0	0	0
2. Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	179.330	7.386	-18.487	-683	-1.044	205	0
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-153.707	-22.916	0	0	0	0	0
4. Andre bevægelser	178.513	0	0	0	0	0	0
5. Værdiregulering af overtagne aktiver	-4	0	0	0	0	0	0
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	-237.765	0	0	0	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	848.954	43.280	164.923	17.816	6.087	243	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	2.113.034	198.521	0	0	0	0	0

4.10 Ubehæftede aktiver – Artikel 443

Modtagne sikkerheder

For en beskrivelse af sparekassens modtagne sikkerheder henvises til note 41 i årsrapporten for 2018.

Tabel til punkt 4.10

Beløb i 1.000 kr.	Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
Koncernens aktiver	424.389	-	23.432.975	-
Aktieinstrumenter	-	-	801.307	801.307
Gældsinstrumenter	401.487	401.487	6.219.396	6.219.396
Andre aktiver	-	-	2.440.482	-

Passiver for behæftede aktiver

Beløb i 1.000 kr.	Modsvarende passiver, eventuale forpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsinstrumenter.
Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	401.487	

4.11 Anvendelse af kreditvurderingsbureauer – Artikel 444

Sparekassen benytter Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Sparekassens datacentral, Bankdata, modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages løbende en automatisk opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

Datacentralen har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konver-

teringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med, ved opgørelsen af de risikovægtede poster under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR-forordningens artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Tabel til punkt 4.11

Anvendelse af kreditvurderingsbureauer – Artikel 444

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

Eksponeringsklasser hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

Eksponeringsklasse (beløb i 1.000 kr.)	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod institutter	148.976	25.975
Eksponeringer mod offentlige enheder	210.487	61

Tabel til punkt 4.12

12 Eksposering mod markedsrisiko – Artikel 445

Beløb i 1.000 kr.	Risikoeksposering	Kapitalgrundlagskrav kr.
Poster med positionsrisiko:		
- Gældsinstrumenter	1.102.397	88.192
- Aktier	32.277	2.582
Total	1.134.674	90.774

4.12 Eksposering mod markedsrisiko – Artikel 445

Skemaet ovenfor viser kapitalgrundlagskravene inden for markedsrisikoområdet specificeret på risikotype.

4.13 Operationel risiko – Artikel 446

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, der defineres som: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer Sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til dækning af de operationelle risici. Ultimo 2018 udgør den operationelle risiko 1.815 mio. kr., hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 145 mio. kr.

Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici.

Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end opgjort via den benyttede metode, vil der blive taget højde herfor under Sparekassens opgørelse af kapitalbehovet, ligesom der vil i givet fald vil blive reserveret yderligere kapital.

4.14 Eksposering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 447

Sparekassen har i lighed med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Sektorselskaberne har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretningsaktiviteter inden for realkredit, betalingsformidling, it-området, kapitalforvaltning m.v.

Sparekassens beholdning af disse aktier anses som anlægsinvesteringer, idet et ejerskab i disse sektorselskaber anses for væsentlig i forhold til sikring af Sparekassens forretningsmodel. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen og håndteres kapitalmæssigt herefter.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de

handler, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne.

Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen (typisk indre værdi), og aktierne indgår på både niveau 3 (ikke-observerbare input) og på niveau 2 (observerbare priser). Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt – afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, kendskab til handler med aktier i de pågældende selskaber, samt input fra kvalificerede eksterne parter.

Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i

Tabel til punkt 4.14

4.14 Eksposering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 447

Aktier uden for handelsbeholdningen (1.000 kr.)

Primo	602.009
Kursreguleringer	47.138
Tilgang ved køb	289.735
Afgang ved salg	201.557
Ultimo	737.326
Sektoraktier	380.752
- heraf kredit-/finansieringsinstitutter	378.330
Andre	356.574
I alt	737.326

disse selskaber foretages ligeledes over resultatopgørelsen.

Som følge af, at ikke realiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen, medregnes de også i kernekapitalen. En ændring på 10 pct. i den opgjorte markedsværdi på aktier uden for handelsbeholdningen vil påvirke resultatet før skat med 73,7 mio. kr.

4.15 Eksposering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 448

Sparekassens renterisiko uden for handelsbeholdningen består primært af renterisikoen på fastforrentede ud- og indlån, efterstillede kapitalindskud samt fra pantebreve.

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som en generel ændring i renten på 1 procentpoint (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via Sparekassens risikostyringssystemer. Ultimo 2018 er den samlede renterisiko uden for handelsbeholdningen opgjort til -25.033 t.kr.

I processen for opgørelse af Sparekassens kapitalbehov vurderes, om Sparekassens samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen stresses i disse beregninger med en renteændring på 2%-point ligesom der også stresses med et rentevip til ugunst for Sparekassen.

4.16 Eksponering mod securitiseringspositioner – Artikel 449

Sparekassen anvender ikke securitiseringer, hvorfor dette oplysningskrav ikke er relevant for Sparekassen.

4.17 Aflønningspolitik – Artikel 450

Sparekassens bestyrelse har nedsat et aflønningsudvalg. Udvalget har blandt andet til opgave mindst en gang årligt at vurdere sparekassens lønpolitik og forelægge eventuelle forslag til ændringer for bestyrelsen. Den af bestyrelsen godkendte lønpolitik forelægges til generalforsamlingens godkendelse.

Aflønningsudvalget består af økonomichef Jakob N. Andersson (formand for aflønningsudvalget), arkitekt MAA Thomas Kullegaard, fhv. adm. direktør Bent Andersen, Formuerådgiver Helle Lindhof Bjørnøe og filialdirektør Mads Wallin.

Bestyrelsesmedlemmer honoreres med et fast honorar, i overensstemmelse med lønpolitikken, herudover honoreres medlemsposterne i alle bestyrelsesudvalg. Bestyrelses- og udvalgshonorarerne godkendes af generalforsamlingen.

Lønftaler med direktionen varetages af formanden for sparekassens bestyrelse på baggrund af en forudgående indstilling fra aflønningsudvalget. Lønftaler forelægges bestyrelsen til endelig godkendelse. Direktionens fratrædelsesordninger afviger ikke fra normerne i branchen. Direktion og bestyrelse er ikke omfattet af bonusordninger.

Aflønning af væsentlige risikotagere varetages af direktionen.

Sparekassen benytter ikke fratrædelsesgodtgørelser eller pensionsordninger, der ikke følger af lov eller overenskomst.

Sparekassen har som udgangspunkt valgt at aflønne i faste lønde. Sparekassen har derfor ikke variable lønde, som et aftalt element i medarbejdernes, direktionens eller bestyrelsens løn. Der er derfor heller ikke udbetalt udskudt variabel løn i 2018. Ved variabel løn forstås aflønningsordninger, hvor den endelige aflønning ikke er kendt på forhånd og afhænger af medarbejderens, afdelingens eller sparekassens resultater, eksempelvis bonusordninger eller lignende.

Såfremt bestyrelsen eller direktionen vurderer, at der er ydet en ekstraordinær indsats, kan der ekstraordinært ydes et engangsvederlag. Tildeling og udbetaling af et sådant engangsvederlag vil respektere de til en hver tid gældende regler, herunder reglerne i lov om finansiel virksomhed. Der er endvidere fastlagt en øvre grænse for ydelse af engangsvederlag på i alt 2,5 mio. kroner pr. år.

Tildeling af et ekstraordinært vederlag kan udelukkende ske, såfremt det af bestyrelsen godkendte budget for indeværende år udviser overskud. Der udbetales herefter alene engangsvederlag under den bagatelgrænse, der er fastsat i Finanstilsynets bekendtgørelse om lønpolitik. Engangsvederlag må for den enkelte person højst udgøre 20 pct. af henholdsvis honorar og den faste grundløn inklusiv pension. Ingen personer i koncernen aflønnes med 1 mio. euro eller derover pr. regnskabsår.

Lønpolitikken er tilgængelig via sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/om_sparekassen/organisation#politikker

4.18 Gearing – Artikel 451

Med CRR-forordningen blev gearingsgraden indført, som er et risikoneutralt mål for, hvor stor den regnskabsmæssige gearing må være. Gearingsgraden beregnes som kernekapitalen sat i forhold til de uvægtede eksponeringer.

På nuværende tidspunkt er der ikke via lovgivningen fastsat en ramme for den maksimale gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag

til revisionen af CRR og CRD IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav for alle institutter på 3 pct., svarende til en maksimal gearing på 33 gange instituttets kernekapital.

Sparekassens har ultimo 2018 en gearingsgrad på 9,2. Sparekassen ligger dermed i behørig afstand fra de mulige kommende rammer for gearing (se nedennævnte tabeller).

Overvågningen af gearingsgraden indgår i Sparekassens løbende risikoovervågning og rapporteres løbende til bestyrelsen.

Tabel til punkt 4.18

4.18 Gearing – Artikel 451

Oversigt – Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer

		Beløb i 1.000 kr.
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	23.857.364
2	Justering for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme	-
3	(Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013)	-
4	Justeringer for afledte finansielle instrumenter	7.124
5	Justering for værdipapirfinansieringstransaktioner (»SFT'er«)	-
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	5.506.318
EU-6a	(Justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013)	-
EU-6b	(Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013)	-
7	Andre justeringer	-390.724
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	28.980.081

Tabel til punkt 4.18

Oplysninger om gearingsgrad

Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. ORR

Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)

1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	23.837.785
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	-390.724
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	23.447.061

Derivateksponeringer

4	Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med alle derivattransaktioner (dvs. fratrukket godkendt variationsmargen modtaget kontant)	19.579
5	Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med alle derivattransaktioner (markedsværdimetoden)	7.124
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	-
6	Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrukket i de balanceførte aktiver i henhold til de gældende regnskabsregler	-
7	(Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargen udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)	-
8	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede handelseksponeringer)	-
9	Justeret faktisk notionel værdi af solgte kreditderivater	-
10	(Justerede faktiske notionelle værdijusteringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)	-
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	26.703

SFT-eksponeringer

12	Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg	-
13	(Kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)	-
14	Eksponering mod modparts-kreditrisiko for SFT-aktiver	-
EU-14a	Undtagelse for SFT'er: Eksponering mod modparts-kreditrisiko, jf. artikel 429b, stk. 4, og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013	-
15	Eksponeringer i forbindelse med agenttransaktioner	-
EU-15a	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede SFT-eksponering)	-
16	Samlede eksponeringer mod værdipapirfinansieringstransaktioner (summen af række 12-15a)	-

Tabel til punkt 4.18 (fortsat)

Oplysninger om gearingsgrad

Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. ORR

Andre ikkebalanceførte eksponeringer

17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi	9.776.445
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	-4.270.127
19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	5.506.318

(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7 og 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)

EU-19a	(Balanceførte og ikkebalanceførte koncerninterne eksponeringer (individuelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	-
EU-19b	(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	-

Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål

20	Kernekapital	2.670.970
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	28.980.081

Gearingsgrad

22	Gearingsgrad	9,2%
----	--------------	------

Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes

EU-23	Valg af overgangsordninger for definitionen af kapitalmålet	-
EU-24	Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429, stk. 11, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes	-

Tabel til punkt 4.18 (fortsat)

Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR

EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:	23.520.487
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	7.969.473
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen, nemlig:	-
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	-
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	1.692.854
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der ikke behandles som stater	-
EU-7	Institutter	131.542
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	2.071.228
EU-9	Detaleksponeringer	5.945.660
EU-10	Selskaber	2.940.517
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	747.704
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	2.021.508

4.19 Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko – Artikel 452

Sparekassen anvender ikke IRB-metoden.

4.20 Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker – Artikel 453

Netting – Artikel 453, litra a

Sparekassen anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

Politikker og procedurer for sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra b

Et væsentligt element i styringen af sparekassens kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved at tage pant i sikkerheder m.v.

De hyppigst forekommende former for pantsætning er pant i fast ejendom og biler, samt i finansielle aktiver i form af indlån, aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Sparekassens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af udviklingen i sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyn-tagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Sparekassens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at sparekassen har adgang til at realisere ejendomme, biler og værdipapirer m.v., såfremt kunderne ikke opfylder deres betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Sparekassen har således faste procedurer der sikrer, at sparekassen har en forsvarlig beskyt-

telse af sine udlån jf. de stillede sikkerheder. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige engagementsovervågning, der foretages i sparekassens kreditaftdeling.

Hovedkategorier af sikkerheder – Artikel 453, litra c

Sparekassen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik. Det medfører, at sparekassen kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstitutter kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til afgrænsningerne i CRR kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som Sparekassen normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler

Tabel til punkt 4.20

Sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra f og g

Beløb i 1.000 kr.	Krediteksponering (før sikkerheder og garantier)	Finansielle sikkerheder (værdi)	Garantier
Eksponeringer mod selskaber	5.344.646	77.777	0
Detaleksponeringer	11.360.104	73.690	817
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	2.976.654	1.369	0
Eksponeringer ved misligholdelse	972.134	3.284	13.297
Høj risiko	754.456	13.739	0

- Obligationer
- Aktier
- Investeringsforeningsbeviser

Garantistillere og kreditderivatmodparter – Artikel 453, litra d

Sparekassen anvender garantier som kreditrisikoreducerende middel udstedt af følgende typer modparter:

- Centralregeringer
- Regionale og lokale myndigheder
- Kreditinstitutter

Markedskoncentrationer inden for sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra e

Sparekassen ønsker alene i begrænset omfang at finansiere investeringsengagementer. Der stilles visse krav til spredningen af investeringerne, hvorfor der ligeledes vil være en spredning i kreditrisikokoncentrationen vedrørende finansielle sikkerheder.

Sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra f og g

Sparekassen anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder og garantier til afdækning af kreditrisikoen.

Skemaet ovenfor viser, i hvilken udstrækning sparekassens eksponeringer er dækket af finansiell sikkerhedsstillelse og garantier, som giver solvenslettelse i henhold til reglerne i CRR.

4.21 Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko – Artikel 454

Sparekassen anvender ikke den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko.

4.22 Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko – Artikel 455

Sparekassen anvender ikke interne modeller.

4.23 IFRS9 overgangsordning

Kapitalkravsforordningen (CRR) indeholder en 5-årig indfasning af virkningen af IFRS9-nedskrivninger på kapitalgrundlaget. Det beløb, som kan bringes ind i overgangsordningen, opgøres som summen af et statisk og et dynamisk element.

Det statiske element beregnes som stigningen i korrektivkontoen fra 31. december 2017 til 1. januar 2018.

Det dynamiske element beregnes som udviklingen i korrektivkontoen for stadie 1 og 2 eksponeringer opgjort på enhver given balancedag i overgangsperioden set i forhold til korrektivkontoen for stadie 1 og 2 eksponeringer opgjort pr. 1. januar 2018.

Sparekassen har valgt at anvende overgangsordningen i sin helhed dvs. både det dynamiske og statiske element. Udviklingen i korrektivkontoen for stadie 1 og stadie 2 eksponeringer i løbet af 2018 har dog været således, at det dynamiske element endnu ikke har været anvendt.

Nedenstående skema viser en sammenligning af sparekassens kapitalgrundlag, kapitalprocenter og gearingsgrad med og uden anvendelse af IFRS9-overgangsordningen.

Tabel til punkt 4.23

Tilgængelig kapital (beløb i 1.000 kr.)	2018
Egentlig kernekapital (CET1)	2.294.970
Egentlig kernekapital (CET1), som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	2.183.373
Kernekapital	2.670.970
Kernekapital, som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	2.559.373
Samlet kapital	3.125.469
Samlet kapital, som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	3.013.872
Risikovægtede aktiver	
Samlede risikovægtede eksponeringer	17.638.502
Samlede risikovægtede eksponeringer, som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	17.705.728
Kernekapitalprocenter	
Egentlig kernekapital (i procent af de samlede risikovægtede eksponeringer)	13,0
Egentlig kernekapital (i procent af de samlede risikovægtede eksponeringer), som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	12,3
Kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb)	15,1
Kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb), som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	14,5
Samlede kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb)	17,7
Samlede kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb), som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	17,0
Gearingsgrad	
Det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	28.980.081
Gearingsgrad	9,22
Gearingsgrad, som hvis overgangsordningen for IFRS9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	8,87

For mere information besøg venligst spks.dk

